

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/11/2015
Identifikačné číslo spisu:	9514100084
Dátum vydania rozhodnutia:	06.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9514100084.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Jany Serbovej, JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Pavla Farkaša na verejnom zasadnutí konanom 6. júna 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného V. W. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a obvineného Mgr. Q. B. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., prerokoval dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky a ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015, a takto

rozhodol:

Z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a/, písm. i/ a § 371 ods. 3 Tr. por. sa podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovuje, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2015, sp. zn. 1To 1/2015, a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por., § 285 písm. a/ Tr. por., § 10 ods. 1, ods. 8 Tr. por., § 131 ods. 1 Tr. zák. v prospech obvineného V. W. a v ustanoveniach § 324 Tr. por., § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v prospech obvineného Mgr. Q. B..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. sa napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v celom rozsahu z r u š u j e a z r u š u j e s a i konanie tomuto rozsudku prechádzajúce.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste vo vzťahu k obvinenému B., ostáva nedotknutý.

Podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky p r i k a z u j e , aby trestnú vec obvineného V. W. v inom zložení senátu v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej už len „najvyšší súd“) rozhodol o odvolaní obvineného V. W. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej už len „ŠTS“) z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, takým spôsobom, že

I/ Podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por. rozsudok ŠTS z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, zrušil.

II/ Na základe § 322 ods. 3 Tr. por., rozhodujúc sám vo veci, podľa § 285 písm. a/ Tr. por. obvineného V. W. oslobodil spod obžaloby (pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný) prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 2. júla 2014, č. k. VII/2 Gv 62/13/1000-33, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že

16. januára 2013 v čase o 20:41 hod. počas výkonu služby na Obvodnom oddelení Policajného zboru (ďalej už len „PZ“) v Šali si prostredníctvom SMS správy odoslanej z mobilného telefónneho čísla XXXX XXX XXX na jeho telefónne číslo XXXX XXX XXX dal sľúbiť úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 50 Eur od Mgr. Q. B., nar. X. Q. XXXX, v tom čase príslušníka PZ, služobne zaradeného na Obvodnom oddelení PZ v Šali za to, že mu zistí i nformácie v súvislosti so zadržaním osoby V. H. príslušníkmi PZ, ku ktorému malo prísť dňa 15. januára 2013, tento požadované informácie bližšie nezisteným spôsobom získal a následne ich poskytol Mgr. Q. B., ktorý ich zistenie požadoval, pričom mu oznámil konkrétne ktorými príslušníkmi PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené.

III/ Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej už len „Dohovor“) a § 324 Tr. por. per analogiam zrušil aj rozsudok ŠTS z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014.

IV/ Na základe čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. per analogiam zastavil trestné stíhanie (pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie) obvineného Mgr. Q. B. pre skutok, právne kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že

16. januára 2013 v čase o 10:41 hod. v Šali na doposiaľ presne nezistenom mieste prostredníctvom SMS správy odoslanej z mobilného telefónneho čísla XXXX XXX XXX na telefónne číslo U. XXX XXX, sľúbil úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 50,- Eur príslušníkovi PZ práp. V. W., nar. XX. N. XXXX, služobne zaradenému na Obvodnom oddelení PZ Šaľa za to, že zistí a následne mu poskytne informácie v súvislosti so zadržaním osoby V. H. príslušníkmi PZ, ku ktorému malo prísť dňa 15. januára 2013, pričom po zistení a odovzdaní požadovaných informácií, následne tieto prostredníctvom SMS správy oznámil V. H. (konkrétne ktorými príslušníkmi PZ bol zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené).

Rozsudkom ŠTS z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, bol obvinený V. W. uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

dňa 16. januára 2013 v Šali na OO PZ ako referent stálej služby, po tom, čo o 20:41:18 hod. obdržal na svoj súkromný mobilný telefón SMS správu od Mgr. Q. B. so žiadosťou o zistenie informácií súvisiacich so zadržaním V. H. dňa 16. januára 2013 a s návrhom: „Za info 50e do hodiny“, sa o 20:44:37 hod. s Mgr. B. telefonicky spojil, ktorý mu upresnil požiadavky na informácie, ako aj ponuku slovami. tak hovorím pade pre teba hned..., po čom obvinený informácie služobnou linkou u kolegu PMJ Trnava zistil a o 21:04:42 hod. opäť zo súkromného mobilného telefónu zavolať Mgr. B. a slovami „tak, jak si sľúbil“ akceptoval jeho ponuku a po príchode na OO PZ mu oznámil, ktorými príslušníkmi

PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené.

Za to mu bol podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený súčasne i trest zákazu činnosti - vykonávať štátnu službu príslušníka PZ na dobu 5 rokov.

Rozsudkom ŠTS z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014, bol obvinený Mgr. Q. B. - po schválení dohody o vine a treste podľa § 334 ods. 4 Tr. por. - uznaný vinným z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., a to na skutkovom základe už vyššie citovanom (viď výrok IV. napadnutého druhostupňového rozsudku).

Za to mu bol podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorému mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienene odložený s určením skúšobnej doby v súlade s § 50 ods. 1 Tr. zák. na 3 roky.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Galanta z 29. januára 2014, sp. zn. 1T 18/2014 (právoplatný dňa 29. januára 2014), ktorým bol Mgr. Q. B. podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmienecným odkladom na 2 roky (§ 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák.) s tým, že podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. bola vyššie menovanému uložená i povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodenému. Zrušené boli aj všetky ďalšie rozhodnutia na uvedený výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti rozsudku najvyššieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1To 1/2015, podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej už len „generálny prokurátor“) dňa 30. júla 2015 na ŠTS dovolanie, kde ako dovolacie dôvody označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. a/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Čo sa týka odôvodnenia dovolacieho dôvodu uvedeného pod písm. g/ § 371 ods. 1 Tr. por., v danom smere generálny prokurátor v prvom rade upozornil na to, že nie je možné súhlasiť s názorom odvolacieho súdu, že sekcia kontroly a inšpekčnej služby bola v rozpore so zákonom - na základe nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej už len „ministerstvo vnútra“) - zriadená na ministerstve vnútra, a teda mimo štruktúr PZ, ako jej samostatná organizačná zložka, výlučne a priamo podriadená ministrovi vnútra Slovenskej republiky (ďalej už len „minister vnútra“), a preto nemala oprávnenie vykonávať úkony trestného konania (s poukazom na § 10 ods. 8 a 10 Tr. por.), rovnako ako ani podávať sudcovi žiadosti o súhlas s použitím informačno-technického prostriedku (ďalej už len „ITP“) s poukazom na § 2 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej už len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“), v dôsledku čoho je potrebné považovať všetky ňou vo veci vykonané úkony, ako i dôkazy prostredníctvom týchto úkonov získané, za nezákonné. Podľa názoru dovolateľa došlo týmto zo strany odvolacieho súdu k nezákonnému posúdeniu dôkazov vykonaných v prípravnom konaní, keď ním uvedené závery nemajú oporu v ustanoveniach § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. b/ a písm. d/, § 4 ods. 1, ods. 2 veta prvá, § 6 ods. 1, ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej už len „zákon o Policajnom zbore“) a § 1 ods. 4 písm. b/, § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 3, § 34 ods. 1 a § 69 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej už len „zákon o štátnej službe policajtov“).

Ako k tomu uviedol generálny prokurátor ďalej, PZ nie je samostatná právnická osoba, ale je to ozbrojený bezpečnostný zbor tvorený všetkými jeho príslušníkmi, prijatými do zboru podľa zákona o

štátnej službe policajtov bez ohľadu na ich služobné zaradenie, t. j. bez ohľadu na to, či sú zaradení na Prezídium PZ, sekcii kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, miestnom útvere PZ alebo prípadnom útvere ministerstva vnútra (napr. na osobnom úrade či v kancelárii ministra vnútra). Všetci príslušníci PZ vykonávajú štátnu službu v služobnom pomere k štátu a v služobnom úrade, ktorým je ministerstvo vnútra a nie PZ či Prezídium PZ. Pokiaľ ide potom o vyšetrovateľov PZ (orgány činné v trestnom konaní v zmysle § 10 ods. 8 písm. a/ Tr. por.), tak týmito sú všetci vyšetrovatelia určení ministrom vnútra spomedzi príslušníkov PZ bez ohľadu na to, v ktorej službe či útvere PZ pôsobia (to isté platí i v prípade poverených príslušníkov PZ v zmysle § 10 ods. 8 písm. c/ Tr. por.). Samotný Trestný poriadok konkrétne služobné zaradenie policajtov ako orgánov činných v trestnom konaní nerieši, ale oprávnenie konať viaže iba na nasledovné podmienky: príslušnosť osoby k PZ a súčasne jej určenie za vyšetrovateľa, resp. povereného príslušníka PZ.

Ak ide potom o ten záver odvolacieho súdu, vyvodený po vyžiadaní si schém organizačnej štruktúry ministerstva vnútra a Prezídia PZ, že inšpekčná služba nie je súčasťou PZ, tak tento nie je pravdivý. Inšpekčná služba nie je iba súčasťou Prezídia PZ, pričom do štruktúry PZ bola implementovaná zákonom č. 251/1994 Z. z., ktorým sa doplnil zákon o Policajnom zbore, a už vtedy bola - aj spolu s inými službami vyčlenená spod riadiacej pôsobnosti prezidenta PZ a podriadená ministrovi vnútra. Takéto usporiadanie riadiacich pomerov v PZ platilo do roka 2003, kedy zákon č. 155/2003 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2003 zmenil relevantné ustanovenia zákona o Policajnom zbore tak, že všetky služby a útvary PZ riadi prezident PZ, ak minister vnútra neurčí inak (§ 6 ods. 2), čo platí v podstate dodnes. Výklad daného ustanovenia použitý odvolacím súdom, že síce minister môže riadením služieb a útvarov poveriť inú osobu ako prezidenta PZ, ale nemôže ich riadiť sám, pritom nie je správny. Pravdou nie je potom ani to jeho tvrdenie, že by inšpekčná služba bola mimo pôsobnosti prezidenta PZ až od roku 2007, keďže je tomu tak už od jej vzniku. V posledne spomínanom roku došlo iba zmenou organizačného poriadku ministerstva vnútra k zlúčeniu dvoch jeho úradov, a to úradu kontroly ministra a úradu inšpekčnej služby PZ do jednej sekcie kontroly a inšpekčnej služby. A napokon i opakované prirovnávanie vzťahu PZ a ministerstva vnútra k vzťahu sudcov a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo strany druhostupňového súdu nemožno označiť za náležité, keďže sudcovia na rozdiel od policajtov nie sú súčasťou výkonnej moci. Záverom na margo uvedeného považoval generálny prokurátor za potrebné podotknúť, že zárukou zákonného a spravodlivého trestného konania realizovaného inšpekčnou službou nie je a ani nemôže byť riadiaca osoba či organizačná štruktúra, ale len prokurátor v prípravnom konaní a súd po podaní obžaloby.

S odkazom na vyššie uvedené argumenty sú potom podľa názoru dovolateľa zjavne nesprávne i tie úvahy odvolacieho súdu, že pracovníci sekcie kontroly a inšpekčnej služby neboli oprávnení v zmysle § 4 ods. 4 zákona o ochrane pred odpočúvaním žiadať o udelenie súhlasu na použitie ITP, keďže v prípade tejto sekcie sa nejedná o zložku PZ a ani žiadny iný subjekt uvedený v § 2 ods. 2 naposledy označeného zákona. Ako totiž v danom smere zdôraznil ďalej, zákonnú možnosť žiadať o súhlas na použitie ITP má každý policajt PZ na plnenie svojich úloh vymedzených v § 36 zákona o Policajnom zbore - napr. na boj proti terorizmu, korupcii atď. Minister vnútra potom v nadväznosti na dané ustanovenie v internom predpise (viď nariadenie č. 53/2009 a č. 30/2012) určuje, ktorá konkrétna organizačná súčasť PZ a jej pracovníci môžu takúto žiadosť podať. Žiadosť o udelenie súhlasu s použitím ITP tak v danom prípade podal oprávnený orgán štátu - vyšetrovateľ PZ zaradený v sekcii kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra. Ak ide potom o otázku oprávnenosti vydania právoplatného súhlasu súdu na použitie ITP, tak túto navyše s poukazom na stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej už len „ústavný súd“) vyjadrené v náleze sp. zn. I. ÚS 274/05 nemôže ani iný súd preskúmať z dôvodu, že ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým je viazaný.

Vo vzťahu k ďalšiemu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. generálny prokurátor uviedol, že nie je možné súhlasiť s tým právnym záverom odvolacieho súdu, že zo strany súdu prvého stupňa nebol produkovaný žiaden relevantný dôkaz, ktorý by po subjektívnej stránke preukazoval zavinenie V. W. obstarávať „vec všeobecného záujmu“ v zmysle § 131 ods. 1 Tr. zák., keďže ním zadovážené služobné informácie boli bezcenné, (preto nemohol potom podľa názoru odvolacieho súdu ani obvinený konaním uvedeným v obžalobe resp. prvostupňovom rozsudku naplniť ani znaky zločinu

prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.). Dovolateľ v danej súvislosti upozornil na to, že obvinený porušil svoju zákonom stanovenú povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámil pri plnení úloh PZ alebo v súvislosti s nimi a ktoré si v záujme právnických alebo fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou (§ 80 ods. 1 zákona o Policajnom zbore), ktorej samotné dodržanie je už vecou všeobecného záujmu. Obvinený V. W. ako operačný dôstojník v službe zistil od iného policajta služobné informácie o okolnostiach zadržania konkrétnej osoby a nešlo tu teda o súkromné informácie. Služobné informácie už svojou povahou presahujú rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca. Pokiaľ ide o záver odvolacieho súdu ohľadne bezcennosti konkrétnych služobných informácií zistených obvineným V. W. a odovzdaných neoprávnenej osobe, tak tento nie je opodstatnený, a to z dôvodu ich možného zneužitia (to je aj hlavným zmyslom ich prísnej ochrany), čo napokon bolo i dôvodom ich zadovážania a ďalšieho použitia. To, že samotná „hodnota“ chránenej informácie nie je sama osebe z hľadiska ust. § 131 ods. 1 Tr. zák. podstatná je potom dané tiež tým, že konkrétna informácia pre rôzne subjekty nemá rovnaký význam či dôležitosť.

Pokiaľ ide o naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por., tak tu generálny prokurátor uviedol, že vo vzťahu k Mgr. B. odvolací súd nerešpektujúci princíp zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej už len „ústava“) prekročil medze jeho príslušnosti dané ust. § 324 Tr. por. Mgr. Q. B. mal totiž v trestnej veci obvineného V. W. procesné postavenie svedka a nie spoluobžalovaného či zúčastnenej osoby. Ak odvolací súd tvrdil, že vylúčenie trestnej veci obvineného Mgr. Q. B. zo spoločného konania v prípravnom konaní bolo v rozpore so zákonom, tak v danom smere sa opäť mylí. Práve naopak, vzhľadom k tomu, že obvinený Mgr. Q. B. - na rozdiel od obvineného V. W. - prejavil vôľu a následne aj splnil všetky podmienky na uzavretie dohody o vine a treste s prokurátorom, vyšetrovateľ v súlade s § 18 ods. 5 Tr. por. vylúčil jeho trestnú vec na samostatné konanie. Odvolací súd je pritom rovnako ako ostatné subjekty trestného konania viazaný právoplatným rozhodnutím policajta o vylúčení veci zo spoločného konania, nie je oprávnený také rozhodnutie zrušiť a nakoľko ho nezrušil ani príslušný prokurátor v prípravnom konaní, má všetky účinky uvedené v § 184 Tr. por. A ako potom zdôraznil k uvedenému generálny prokurátor ďalej, ani v odôvodnení napadnutého rozsudku uvedený záujem na spravodlivom prejednaní veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, na ktorý sa odvolací súd odvolal, mu nedal oprávnenie postupovať v priamom rozpore s ust. § 324 Tr. por., keď navyše zároveň konštatoval, že sám obvinený Mgr. Q. B. mal možnosť domáhať sa nápravy prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania. V tejto súvislosti tiež dovolateľ poznamenal, že v prípade, ak by namietaný druhostupňový rozsudok bolo možné posúdiť ako rozsudok vydaný „lege artis“, predstavoval by dôvod ďalšieho mimoriadneho opravného prostriedku - obnovy konania, pričom v takom prípade by bol príslušný prokurátor povinný postupovať podľa § 396 ods. 4 Tr. por.. Odôvodnenie daného dovolacieho dôvodu generálny prokurátor uzavrel s tým konštatovaním, že odvolací súd bez zákonného splnomocnenia konal a rozhodol v trestnej veci, ktorá nespadála do jeho právomoci a pôsobnosti a v ktorej by na rozhodnutie bol príslušný senát najvyššieho súdu určený na základe čl. 48 ods. 1 ústavy v prípade, ak by Mgr. Q. B. podal dovolanie, prípadne ústavný súd, ak by tento podal ústavnú sťažnosť.

Na základe vyššie uvedeného preto dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd ako súd dovolací:

1/ podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že

- v bodoch I. a II. výrokovej časti napadnutého rozsudku bol porušený zákon v ust. § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por., § 285 písm. a/ Tr. por., § 2 ods. 12 Tr. por., § 119 ods. 2 Tr. por., § 131 ods. 1 Tr. zák., § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v prospech obvineného V. W.,

- v bodoch III. a IV. výrokovej časti napadnutého rozsudku bol porušený zákon v ust. § 324 Tr. por. per analogiam, § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por., § 2 ods. 12 Tr. por., § 119 ods. 2 Tr. por., § 131 ods. 1 Tr. zák., § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v prospech obvineného Mgr. Q. B.;

2/ podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1To 1/2015 a

3/ podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal najvyššiemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dňa 7. augusta 2015 podal na ŠTS dovolanie voči rozsudku najvyššieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015, aj minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej už len „minister spravodlivosti“), a to na podnet ministra vnútra, pričom ako dovolacie dôvody označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. a/, písm. i/ a § 371 ods. 3 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. minister spravodlivosti poukazuje na rovnaké ustanovenia zákona o Policajnom zbore a zákona o štátnej službe policajtov a používajúc aj obdobnú argumentáciu ako generálny prokurátor pri odôvodnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. - na rozdiel od názoru odvolacieho súdu - konštatoval, že v posudzovanom prípade konajúci vyšetrovateľ Sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, ktorá je zároveň súčasťou organizačnej štruktúry PZ, mal oprávnenie konať v zmysle príslušných ustanovení zákona o Policajnom zbore, zákona o ochrane pred odpočúvaním, ako i Trestného poriadku. Minister spravodlivosti v súvislosti s odôvodnením predmetného dovolacieho dôvodu navyše potom poukázal i na tú skutočnosť, že z trestného spisu ŠTS, sp. zn. PK - 2T 19/2014, je zrejmé, že žiadosti o udelenie súhlasu na použitie ITP (okrem toho, že ich predložil zo zákona oprávnený subjekt) obsahovali všetky zákonom požadované náležitosti, a preto sudca krajského súdu postupoval v súlade so zákonom, ak vydal žiadateľovi takéto súhlasy. Dovolateľ považoval za potrebné tiež ďalej uviesť, že ak sa odvolací súd domnieval, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týkalo prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, mal konanie prerušiť a podať návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1 ústavy, pričom právny názor ústavného súdu by bol pre súd záväzný. Súd totiž v rámci prejednávania odvolania v zmysle zásady legality nie je oprávnený posudzovať legitimitu štátnych orgánov a ich organizačných súčastí, ani súlad právnych predpisov. Ak tak koná, prekračuje svoju právomoc. A napokon vyššie spomenutý dovolací dôvod bol podľa názoru ministra spravodlivosti naplnený aj nesprávnou aplikáciou § 131 ods. 1 Tr. zák. a § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Argumentácia odvolacieho súdu postavená na hodnote informácie je v rozpore s § 131 ods. 1 Tr. zák., pričom všeobecným záujmom je v posudzovanej veci riadny chod života spoločnosti v oblasti zabezpečovania bezpečnosti občanov a riadne plnenie si povinností príslušníkmi PZ (v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi fungovanie PZ).

Ak ide o uplatnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 3 Tr. por., tu dovolateľ poukázal na to, že spáchanie skutku obvineným V. W. bolo preukázané výpoveďou Mgr. Q. B., ktorý uviedol, že obvinený V. W. akceptoval ponúknutých 50 Eur tým, že reagoval na SMS, ktorá sa týkala peňazí, pričom po poskytnutí žiadaných informácií sa ho pýtal „ako to vyzerá s jeho odmenou“. Ďalším usvedčujúcim dôkazom bol prepis SMS správ ako aj zvukový záznam telefonických rozhovorov medzi V. W. a Mgr. Q. B., z ktorého vyplýva, že informácie z PMJ z Trnavy zistil obvinený ešte pred príchodom Mgr. Q. B. na Obvodné oddelenie PZ v Šali. Vyplýva z nich aj to, že W. vedel, že informácie, ktoré má o V. H. zistiť, sú za účelom súkromných iniciatív Mgr. Q. B.. Ten ponúkol za „info 50 Eur do hodiny“ a V. W. mu zistenie týchto informácií oznámil s komentárom „tak jak si slúbil“. Je pritom celkom logické, že osoby dopúšťajúce sa nelegálnej aktivity nebudú používať presnú terminológiu, ale budú využívať rôzne náhradné výrazy v snahe minimalizovať riziko hroziace z priamočiarosti.

A napokon pri dôvode dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. minister spravodlivosti opäť uviedol odôvodnenie v podstate úplne totožné s tým, aké použil pri danom dovolacom dôvode i generálny prokurátor vo svojom dovolaní. Zdôraznil však navyše i tú okolnosť, že odvolací súd vo výroku III. a IV. svojho rozsudku zrušil rozsudok ŠTS z 23. júna 2014, sp. zn. PK - 2T 19/2014, týkajúci sa obvineného Mgr. Q. B. a jeho trestné stíhanie zastavil napriek tomu, že v trestnej veci menovaného obvineného sa viedlo samostatné konanie (pod inou spisovou značkou), ktoré sa skončilo rozsudkom o schválení dohody o vine a treste, nenapadnuteľným prostredníctvom odvolania. K otázke správne samostatne vedeného konania u obvineného Mgr. Q. B., namietaného zo strany odvolacieho súdu, dovolateľ okrem odkazu na § 18 ods. 5 Tr. por. poznamenal, že v prípade, ak už sa spoločné konanie vykonáva, je nevyhnutné postupovať podľa § 21 ods. 1 Tr. por. a konanie voči dotknutému obvinenému (u ktorého je predpoklad konania o dohode o vine a treste) vylúčiť zo spoločného konania.

S poukazom na skôr uvedené minister spravodlivosti záverom dovolaciemu súdu navrhol, aby:

1/ podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu boli porušené ust. § 131 ods. 1 Tr. zák., § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 119 ods. 2 Tr. por., § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por., § 285 písm. a/ Tr. por., § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por., § 324 Tr. por. a § 326 ods. 5 Tr. por. a ustanovenia zákona o Policajnom zbore v prospech obvinených V. W. a Mgr. Q. B.;

2/ podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil, a tiež aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce;

3/ podľa § 388 ods. 1 Tr. por. najvyššiemu súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znova prerokovať a rozhodnúť;

4/ podľa § 388 ods. 2 Tr. por. najvyššiemu súdu prikázal vec prerokovať v inom zložení senátu, pretože výsledky konania o dovolaní ukazujú na pochybnosti o nezaujatosti senátu, ktorý rozhodoval vo veci o odvolaní obvineného V. W..

Predseda senátu súdu prvého stupňa doručil rovnopis dovolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa k nemu môžu v určenej lehote vyjadriť (§ 376 Tr. por.).

Obvinený V. W. si na výzvu predsedu senátu prvostupňového súdu zvolil za obhajcu pre dovolacie konanie JUDr. Tibora Timára, a prostredníctvom tohto sa i vyjadril k dovolaniam generálneho prokurátora a ministra spravodlivosti. V písomnom podaniach z 24. augusta 2015 a 20. januára 2016, stotožňujúc sa s napadnutým rozhodnutím, upozornil obvinený v prvom rade na tú skutočnosť, že obaja dovolatelia dovolacie dôvody viažu iba na niektoré pochybenia, vyjadrené v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu, keď podstatná väčšina pochybení ŠTS ostala podanými dovolaniami nepovšimnutá, a to aj napriek tomu, že i tieto sú spôsobilé separátne založiť nezákonnosť dôkazov, a tým aj nezákonnosť pôvodného odcudzujúceho rozsudku ŠTS (a súčasne tak potvrdiť správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu).

V ďalšej časti písomného vyjadrenia potom obvinený poukázal na to, že:

- informácie získané použitím ITP podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním sú nepoužiteľné ako dôkaz v trestnom konaní, keďže neboli získané zákonným spôsobom, a to z nasledovných dôvodov: 1/ žiadosť o vydanie súhlasu neobsahovala zákonné náležitosti v podobe informácií o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, 2/ z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že orgán činný v trestnom konaní vopred disponoval úplne konkrétnou informáciou a relevantnými poznatkami o podozrení zo spáchania resp. aktuálneho páchania trestného činu, a teda tu došlo k obchádzaniu Trestného poriadku, 3/ súhlas s použitím ITP vydal nezákonný sudca a súčasne v inej veci, 4/ v čase získania informácií sa nevedelo voči nemu trestné stíhanie a dokonca ešte ani nebolo začaté stíhanie „vo veci“, 5/ existuje dôvodná pochybnosť o ústavnej súladnosti (ako i súladnosti so stabilnou judikatúrou EŠLP, či ust. Dohovoru) zákona o ochrane pred odpočúvaním vzhľadom k tomu, že tento neposkytuje dostatočné záruky proti zneužitiu (neobsahuje právo na účinný prostriedok);

- z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že skutková podstata trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. nebola naplnená vo viacerých znakoch danej právnej kvalifikácie, keď: 1/ v jeho prípade nešlo o obstarávanie vecí všeobecného záujmu tak, ako to správne vyhodnotil odvolací senát najvyššieho súdu, pričom nie je možné súhlasiť s tým právnym názorom dovolateľov, že samotná hodnota poskytnutej informácie nie je sama osebe podstatná, 2/ nebola preukázaná žiadna súvislosť medzi úplatkom a obstarávaním vecí všeobecného záujmu, 3/ v posudzovanej veci nekonal ako verejný činiteľ, uplatňujúci prvok moci a rozhodovania (s právomocou verejného činiteľa), 4/ z jeho strany neprišlo k akceptácii sľubu úplatku či už od H. alebo od B., resp. prostredníctvom B. od H. (t.j. nedal si sľúbiť úplatok).

Obvinený Mgr. Q. B. sa rovnako písomne (podaním z 9. mája 2016) vyjadril k obom podaným dovolaniam, a to prostredníctvom pre dovolacie konanie mu súdom prvého stupňa ustanoveného obhajcu JUDr. Ing. Petra Ošvátha, PhD. Obhajca v prevažnom rozsahu uvedeného písomného

vyjadrenia cituje relevantné časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom v závere k uvedenému uvádza, že s týmito závermi odvolacieho senátu najvyššieho súdu je potrebné súhlasiť a napadnutý rozsudok je treba považovať i v časti týkajúcej sa zastavenie trestného stíhania vo vzťahu k obvinenému B. per analogiam (s použitím zásady „beneficium cohaesionis“) za správny a zákonný, keď dovolatelia neuviedli v danom smere žiadne relevantné právne závery.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v rámci predbežného preskúmania primárne zistil, že dovolania boli podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenými osobami (§ 369 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 Tr. por.), a že spĺňajú tiež i obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil v prípade dovolania podaného generálnym prokurátorom aj splnenie ďalšej podmienky ustanovenej v poslednej vete § 372 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd, nezistiac podmienky na doplnenie dovolaní (§ 379 Tr. por.) alebo na ich odmietnutie (§ 382 Tr. por.), určil termín verejného zasadnutia na 6. jún 2016 za účelom ich prerokovania.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu tak zástupca generálneho prokurátora ako i ministra spravodlivosti zhodne uviedli, že zotrvávajú na písomných dôvodoch podaných dovolaní a navrhujú im vyhovieť. Zástupca ministra spravodlivosti navyše záverom poukázal na stanovisko najvyššieho súdu z 29. septembra 2015.

Obhajca obvineného V. W. JUDr. Tibor Timár, pridržiavajúc sa predchádzajúcich vyjadrení z 24. augusta 2015 a 20. januára 2016, na verejnom zasadnutí uviedol, že hoci je aj dovolací senát viazaný dovolacími dôvodmi uvedenými v podaných dovolaniach a nepreskúmava skutkové okolnosti, vzhľadom na dovolanie ministra spravodlivosti sa majú preskúmavať aj tieto skutkového okolnosti, a preto má za to, že obe dovolania je potrebné odmietnuť. Záverom upozornil taktiež na to, že podľa jeho názoru v posudzovanom prípade nešlo o situáciu s verejným charakterom, pričom pokiaľ ide o zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu, riešiacie inšpekčnú službu, tak toto nevyriešilo rozpor so zákonom o ochrane pred odpočúvaním, z ktorého vyplýva, že inšpekčná služba nemôže vykonávať napádané úkony.

Obhajca obvineného Mgr. Q. B. JUDr. Ing. Peter Ošváth, PhD. na verejnom zasadnutí odkázal na podanie z 9. mája 2016. Má za to, že odvolací senát najvyššieho súdu rozhodol správne a keďže dovolatelia neuviedli žiadane také relevantné dôvody, ktoré by uvedené závery mohli spochybniť, navrhol, aby boli obe podané dovolania odmietnuté.

Obvinený V. W. sa na verejnom zasadnutí vyjadril v tom smere, že sa v predmetnej veci cíti byť nevinný, keď jeho nevina bola potvrdená aj vykonaným dokazovaním. Žiaden úplatok si nedal sľúbiť.

Dovolací súd na verejnom zasadnutí v súlade s § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podali minister spravodlivosti a generálny prokurátor dovolanie, ako aj správnosť postupu konania tomuto rozsudku predchádzajúcemu, so zameraním sa na uplatnené dovolacie dôvody, a zistil, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bol porušený zákon, a to v ustanoveniach a z dôvodov uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúcemu zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom

porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštančia.

Hneď v úvode treba tiež vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, poznamenať tú skutočnosť, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolaťom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolaťom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolaťom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolaťel uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Ako bolo už vyššie uvedené, dovolací súd je pri svojom rozhodovaní viazaný dovolacími námietkami, čo znamená, že napadnuté rozhodnutie (ako i konanie mu predchádzajúce), je možné v dovolacom konaní preskúmať len v rozsahu v dovolaní uplatnených výhrad. Uvedené považuje najvyšší súd za potrebné opätovne zdôrazniť najmä s ohľadom na obsah písomného vyjadrenia obvineného V. W. k podaným dovolaniam, keď tam uvedené skutočnosti bude môcť obhajoba uplatniť v rámci opätovného odvolacieho konania (a potom bude vecou druhostupňového súdu sa s týmito riadne vysporiadať).

Ešte pred samotným rozobratím jednotlivých uplatnených dovolacích výhrad je žiaduce tiež uviesť, že pokiaľ ide o napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, tento podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil prvostupňový rozsudok z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, a oslobodil obvineného V. W. spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. (a následne od toho sa odvíjalo i rozhodnutie ohľadne obvineného Mgr. Q. B. - výrok III/ a IV/ rozsudku) primárne (prioritne) z toho dôvodu, že v danej veci podľa jeho názoru konal neoprávnený orgán - Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra, ktorá nie je súčasťou PZ, a preto ani nemôže začínať trestné stíhanie, vznášať obvinenie, podávať návrh na podanie obžaloby a ani vykonávať žiadne ďalšie nasledujúce procesné úkony v zmysle Trestného poriadku. V závere preto „najvyšší súd ustálil, že trestné stíhanie začal neoprávnený orgán, bez kompetencie v zmysle Trestného poriadku a zákona o Policajnom zbore. Keďže úkony nezákonného orgánu nie je možné zhojiť, treba ich považovať od samého začiatku za nulité. Dôkazy získané prostredníctvom takýchto úkonov sú nezákonné a v dôsledku toho v konaní nepoužiteľné. Pre absenciu začatia trestného stíhania zákonným spôsobom

nebolo dokázané, že sa skutok stal. Odvolací súd preto obžalovaného W. oslobodil spod obžaloby...”

K záveru, že sekcia kontroly a inšpekčnej služby predstavuje samostatnú organizačnú zložku ministerstva vnútra, výlučne podriadenú ministrovi vnútra (nezávislú od polície) a nemôže preto vykonávať vyšetrovanie trestných činov, ani preverovať podnety na trestné stíhanie, dospel pritom odvolací senát najvyššieho súdu výkladom príslušných ustanovení zákona o Policajnom zbore, tiež s poukazom najmä na § 10 ods. 1, ods. 8, ods. 10 Tr. por., § 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ako i obsah nariadení ministerstva vnútra č. 57 z 27. augusta 2007 a č. 117 z 27. augusta 2010, keď zároveň doplnil v rámci odvolacieho konania dokazovanie prečítaním vyžiadaných schém organizačnej štruktúry ministerstva vnútra a Prezídia PZ za roky 2012 až 2014.

Sekundárne (subsidiárne) v odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací senát 1T poukázal i na ďalšie ním zistené pochybenia, preskúvanie a zisťovanie ktorých ale - ako tento sám uvádza - už nebolo jeho zákonnou povinnosťou po zrušení rozhodnutia v zmysle vyššie uvedeného, a síce:

- ŠTS vo veci rozhodol i na podklade nezákonne získaných dôkazov v rámci odpočúvania uskutočneného (podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním) v inej veci;
- úprava skutkovej vety (v časti ohľadne akceptácie sľubu úplatku obvineným W.) uskutočnená prvostupňovým súdom na základe informácií získaných prepismi odposluchov nebola prípustná (aj keby boli odposluchy zákonne získané dôkazy, na takúto úpravu nemal súd oporu vo vykonanom dokazovaní);
- z vykonaného dokazovania nebola bez pochybností preukázaná vina obvineného W. (odvolací súd tu poukázal i na nevierohodnosť výpovede B.);
- konanie obvineného W., uvedené vo výroku rozsudku ŠTS, nemôže byť právne kvalifikované ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (obvineným získané informácie nemali charakter obstarávania vecí všeobecného záujmu), prvostupňový súd sa dôsledne nezaoberal právnym posúdením skutku;
- vylúčenie veci B. na samostatné konanie v prípravnom konaní (po tom, čo u neho splnené podmienky na dohodu o vine a treste) z dôvodu urýchlenia konania nebolo zo strany vyšetrovateľa náležité odôvodnené, pričom odvolací súd takúto prax orgánov činných v trestnom konaní (a jej akceptovanie súdmi) označil za „nezdravé praktiky neprocesného obchodovania s páchatelmi“;
- v porovnaní s trestom uloženým B. (súhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmienčným odkladom na tri roky) je treba považovať uloženie 5-ročného nepodmienečného trestu odňatia slobody obvinenému W. za nespravodlivé, v rozpore so zásadou primeranej diferenciácie ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a zároveň narúšajúce podstatu právneho štátu, či doslova až za diskriminačné v zmysle absurdity „čím menšia vina, tým prísnejší trest“.

Úvodom treba zdôrazniť, že najvyšší súd (ako súd dovolací) pristupoval k posúdeniu jednotlivých dovolacích dôvodov komplexne (v ich súhrne), a to aj s prihliadnutím na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu v danej veci - predovšetkým potom s ohľadom na ním použitú, vyššie zosumarizovanú, podpornú argumentáciu.

In concreto, najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ napadnutý rozsudok odvolacieho súdu priority vychádza z procesného nedostatku právomoci konajúceho orgánu činného v trestnom konaní, tak v danom smere sa mýli. K danej problematike, presnejšie k zjednoteniu výkladu v otázke (I/), či Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra je zákonným subjektom vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, bolo 29. septembra 2015 zvolané zasadnutie trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré zaujalo v tomto smere nasledujúce zjednocujúce stanovisko, sp. zn. Tpj 62/2015 (bod A.), uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 95/2015:

I/ Okolnosť, že inšpekčná služba PZ je nariadením ministerstva vnútra zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a

inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti PZ ministrovi vnútra (§ 6 ods. 1 zákona o Policajnom zbore) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar PZ nebude riadiť prezident PZ, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou PZ ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) PZ pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona o Policajnom zbore).

II/ Vyšetrovateľ PZ, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a/ Tr. por. a poverený príslušník PZ, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c/ Tr. por.

III/ Žiadosť o súhlas s používaním ITP podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním, podávaná prostredníctvom inšpekčnej služby, je podávaná PZ, a ak je jej vyhovené, ITP je používaný PZ (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 4 naposledy označeného zákona).

IV/ Riadenie v zmysle § 6 zákona o Policajnom zbore ani riadiace vzťahy v rámci ministerstva vnútra sa netýkajú trestno-procesných vzťahov, upravených Trestným poriadkom, v rámci ktorých ide o vzťah vyšetrovateľa a prokurátora (§ 230 a iné Tr. por.).

V/ Okolnosť, že vo veci bol činný policajt ako vyšetrovateľ PZ alebo poverený príslušník PZ (§ 10 ods. 8 písm. a/, písm. c/ Tr. por.), aj keď je obvineným príslušník PZ, nie je dôvodom na zrušenie rozsudku v odvolacom alebo dovolacom konaní, alebo dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi v zmysle § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Takým dôvodom však môže byť (samostatne alebo v spojení s inými okolnosťami) konkrétna chyba postupu vyšetrovateľa.

Na vyššie citované, pre účely danej veci relevantné závery, stanoviska najvyššieho súdu - ohľadne statusu inšpekčnej služby (dôvodom jeho prijatia bola pritom rozdielna rozhodovacia prax senátov 5T a 1T trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, konkrétne vo veciach vedených pod sp. zn. 5Tdo 42/2015 a 1To 1/2015 - ide o v predmetnom dovolacom konaní preskúmané rozhodnutie), ako i tomu prislúchajúce bližšie odôvodnenie, dovolací súd plne odkazuje.

S poukazom na vyššie uvedené ako i s prihliadnutím na obsah predloženého spisového materiálu možno teda uzavrieť, že vo veci obvineného V. W. konal - trestné stíhanie realizoval oprávnený štátny orgán, s kompetenciu vykonávať úkony podľa Trestného poriadku. Vyšetrovateľ (zaradený do) inšpekčnej služby PZ bol ako orgán činný v trestnom konaní (policajt) v zmysle § 10 ods. 1, ods. 8 písm. a/ Tr. por. oprávnený začať trestné stíhanie, vzniesť obvinenie, ako i vykonávať ďalšie procesné úkony trestného konania. Preto tiež (o. i.) nebolo možné vo všeobecnosti vylúčiť vo veci získané dôkazy ako nezákonné a v predmetnom trestnom konaní z toho dôvodu nepoužiteľné (tak, ako to urobil odvolací súd).

Dovolací súd považuje na danom mieste za vhodné tiež poznamenať, že uznesenie najvyššieho súdu z 2. júla 2015, sp. zn. 5Tdo 42/2015 (z ktorého odôvodnenia vychádzali vyššie citované právne vety dňa 29. septembra 2015 na pôde najvyššieho súdu prijatého stanoviska), bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou, ktorú ústavný súd dňa 21. januára 2016 uznesením, sp. zn. II. ÚS 37/2016, odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V odôvodnení ústavný súd uviedol, že sťažnosťou napadnuté rozhodnutie podrobil dôslednému prieskumu z ústavnoprávneho hľadiska (úlohou ústavného súdu je kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie, vykonanej všeobecným súdom, s ústavou, príp. medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách), pričom dospel o.i. k takému záveru, že sťažovateľom uvádzané skutočnosti (sťažovateľ poukazoval tiež na použitie dôkazov zo strany inšpekcie) nijako v okolnostiach preskúmanej veci neindikujú také pochybenia v namietanom uznesení najvyššieho súdu, ktoré by vytvárali priestor na možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa podľa ústavy (čl. 46 ods. 1) a Dohovoru (čl. 6 ods. 1).

Ak ide o v posudzovanej veci pri obvinenom V. W. odvolacím súdom použitý oslobodzujúci dôvod v

zmysle § 285 písm. a/ Tr. por., pre použitie ktorého bol - ako je podrobne rozvedené na inom mieste - primárnym argumentom nedostatok právomoci na strane konajúcej sekcie kontroly a inšpekčnej služby, tak porušenie zákona v tomto, (ako i v nadväznosti na to potom aj v ďalších s tým súvisiacich ustanoveniach) bolo možné vysloviť z dôvodu podaného „ministerského dovolania“, s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 3 Tr. por. („boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie vecí“), keď zistené porušenie zákona zároveň dosiahlo intenzitu potrebnú pre konštatovanie naplnenia daného dovolacieho dôvodu (§ 371 ods. 5 Tr. por. a contrario).

V nadväznosti na uvedený záver je potom potrebné podľa názoru dovolacieho súdu súhlasiť s ministrom spravodlivosti tiež i v tom ohľade (a to pri už opakovane zdôrazňovanej možnosti preskúmať v dovolacom konaní napadnuté rozhodnutie ako i konanie mu predchádzajúce len v rozsahu uplatnených dovolacích námietok), že skutkové zistenia tak, ako boli ustálené ŠTS v rozsudku z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, sú správne a zodpovedajú stavu vo veci vykonaného dokazovania.

Z obsahu prvostupňového rozsudku vyplýva, že pre posúdenie viny obvineného V. W. bol dôležitý obsah komunikácie medzi týmto a Mgr. Q. B., získaný na základe odpočúvania, vykonaného v „inej“ trestnej veci (obvinený V. W. nebol záujmovou osobou), podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním. K tomu, vzhľadom na podané dovolania, ako i s prihliadnutím na tvrdenia odvolacieho senátu, uvedené v napadnutom rozhodnutí, považuje potom dovolací súd sa nevyhnutné zdôrazniť v prvom rade tú okolnosť, že nie je pravdou tak, ako to tvrdí odvolací súd, že žiadosti o udelenie súhlasov s použitím ITP podala sekcia kontroly a inšpekčnej služby ako k tomu nekompetentný orgán. Tak, ako je totiž citované už vyššie, z prijatého stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu jasne vyplýva, že v prípade, ak je žiadosť o súhlas s používaním ITP podávaná prostredníctvom inšpekčnej služby (ako tomu bolo v posudzovanej veci), je podávaná PZ (keďže inšpekčná služba je súčasťou PZ) ako jedným z v zákone o ochrane pred odpočúvaním taxatívne uvedených k tomu oprávnených orgánov štátu, a pokiaľ je jej zo strany súdu vyhovieť, ITP je používaný PZ, opäť k tomu zo zákona oprávneným subjektom (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 4 naposledy označeného zákona).

Súhlasiť potom nemožno ani s tými tvrdeniami odvolacieho senátu, že by informácie získané odpočúvaním nebolo možné použiť vo veci obvineného W. z toho dôvodu, že ich nevydal k tomu príslušný sudca - ŠTS, ale sudca Krajského súdu v Bratislave, keď záver o vydaní súhlasov nezákonným sudcom vyvodil v podstate s odkazom na to, že táto „iná“ trestná vec, v ktorej mali byť informácie použité (a teda nie tá, v ktorej bolo použitie ITP povolené), spadá do pôsobnosti ŠTS a nie krajského súdu.

Dovolací súd k tomu konštatuje, že súhlasy na použitie ITP boli (dňa 11. januára 2013) vydané sudcom Krajského súdu v Bratislave ako zákonným sudcom, príslušným v zmysle § 4a zákona o ochrane pred odpočúvaním (cieľom použitia ITP bolo získanie informácií k predpokladanej trestnej činnosti, nezakladajúcej pôsobnosť ŠTS), pričom pre použitie informácií (získaných použitím ITP podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním), nevzťahujúcich sa na dôvody použitia ITP uvedené v žiadosti, ako dôkazu v trestnom konaní (t.j. v „inej“ veci), bol splnený zákonný predpoklad, uvedený v druhej vete § 7 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním. Odpočúvaním získané informácie v „inej“ veci (na základe súhlasu daného zákonným sudcom) sa totiž týkali trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou prichádza do úvahy použitie ITP, keďže obvinený V. W. bol stíhaný pre korupčnú trestnú činnosť.

Ak odvolací súd navyše (podporne) poukazuje tiež aj na nesplnenie ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por. (informácie majú byť v trestnom konaní nepoužiteľné ako dôkaz, keďže v čase ich získania sa ešte nevedelo trestné konanie v tejto „inej“ veci), tak k tomu uvádza dovolací iba toľko, že odkaz na uvedené ustanovenie je absolútne neopodstatnený, keďže toto je možné aplikovať len v prípade odpočúvania realizované postupom podľa Trestného poriadku (§ 115), kým pre použiteľnosť informácií, získaných odpočúvaním realizovaným v režime zákona o ochrane pred odpočúvaním, v „inej“ veci platí (iba) ustanovenie § 7 ods. 2, veta druhá posledne uvedeného zákona.

Pokiaľ ide potom o otázku splnenia všetkých obsahových náležitostí v inšpekčnou službou podaných žiadostiach o udelenie súhlasu s použitím ITP, tak tu dovolací súd dospel k rovnakému záveru (a to i s prihliadnutím na príslušnú judikatúra ústavného súdu) ako prvostupňový súd, či minister spravodlivosti v podanom dovolaní, a síce, že zo strany (inšpekčnej služby) PZ predložené žiadosti možno hodnotiť z pohľadu splnenia požadovaných náležitostí ako súladné so zákonom, keď odôvodnenie týchto, rovnako ako i na ich základe vydaných súhlasov s použitím ITP, nie je možné považovať za arbitrárne resp. formálne (dôvodnosť vykonaných zásahov do súkromia dotknutých osôb je preskúmateľná).

Odvolací súd vytýkal predloženým žiadostiam, ako i na ich základe vydaných súhlasom s použitím ITP, nedostatok spočívajúci v neuvedení, či presnejšie nedostatočnom uvedení konkrétnych informácií podrobne odôvodňujúcich predchádzajúce neúčinné alebo podstatne sťažené odhaľovanie a dokumentovanie trestnej činnosti (4 ods. 3 písm. b/ zákona o ochrane pred odpočúvaním).

V danej súvislosti považuje za potrebné najvyšší súd zdôrazniť, že pokiaľ ide o ustanovenie 4 ods. 3 písm. b/ zákona o ochrane pred odpočúvaním, tak zo znenia tohto je zrejmé, že sú tu ustanovené v podstate dve alternatívy, v prípade splnenia ktorých je učinené predmetnej podmienke zadost'. V žiadosti o použitie ITP, podávanej súdu, musí byť v súlade s vyššie uvedeným ustanovením uvedená informácia o predchádzajúcom neúčinnom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú sa žiadosť podáva (dostatočnosť uvedenia rozsahu takejto informácie je pritom vždy na dôslednom zvážení toho - ktorého konajúceho sudcu), alebo informácia v tom smere, že takéto odhaľovanie a dokumentovanie činnosti, pre ktorú sa žiadosť podáva, by bolo iným spôsobom podstatne sťažené (potom je na úvahe príslušného sudcu, či je tomu - s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu - skutočne tak).

Pokiaľ ide o druhú z vyššie uvedených alternatív, tak tu je potrebné zároveň dodať (s použitím argumentu a *minor ad maius*), že ak platí, že odpočúvanie je v zmysle zákona o ochrane pred odpočúvaním možné realizovať, ak odhaľovanie a dokumentovanie činnosti, pre ktorú sa žiadosť podáva, by bolo iným spôsobom podstatne sťažené, tak tým skôr je potom možné k nemu pristúpiť vtedy, ak odhaľovanie a dokumentovanie činnosti, pre ktorú sa žiadosť podáva, by bolo iným spôsobom nemožné (t. j. zjednodušene povedané, ak nemožno zákonom sledovaného cieľa dosiahnuť inak). V takom prípade nie je možné iné, predbežne použité prostriedky uviesť.

Vzhľadom na odhaľovanie trestnej činnosti policajtov, vykonávajúcich služobnú činnosť, je pritom nemožnosť iného získania informácií evidentná.

Vyššie uvedené je prejavom zásady subsidiarity (vyjadrujúcej skutočnosť, že použitie ITP pri odpočúvaní je pre dosiahnutie sledovaného účelu skutočne „ultima ratio“, keď iné prostriedky a postupy sa ukázali ako nedostatočné) ako jednej z podmienok pre povolenie odpočúvania. Jej zakotvením sa bráni tomu, aby inštitút odpočúvania nemohol byť využívaný kedykoľvek, ako bežný spôsob získavania informácií.

Najvyššiemu súdu nedá na záver k uvedenému len na okraj nepoznamenať, že generálny prokurátor v podanom dovolaní dospel s odkazom na nález ústavného súdu zo 14. júna 2006, sp. zn. I. ÚS 274/05, k skreslenému záveru, spočívajúcemu konkrétne v tom, že oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu súdu na použitie ITP nemôže iný súd preskúmať z dôvodu, že ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým je viazaný. K uvedenému „pochybeniu“ zo strany dovolateľa došlo preto, že tento chybné odcitoval len určitú pasáž z predmetného nález, keď zvyšná jeho časť, bezprostredne nadväzujúca na ním citovanú pasáž, zostala bez povšimnutia.

Ústavný súd v spomínanom náleze uviedol:

„Vzhľadom na to, že opravný prostriedok ani voči súhlasu, ani voči príkazu nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. Oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu, či príkazu všeobecný súd nemôže preskúmať a to práve preto, že súhlas a príkaz sú právoplatnými rozhodnutiami, ktorými je

súd viazaný, resp. z ktorých musí súd vychádzať. To sa vzťahuje tak na trestné konanie, ako aj na prípadné občianskoprávne konanie na ochranu osobnosti (na ochranu súkromia). (pozn. - ide o časť citovanú generálnym prokurátorom).

Odlíšná je situácia v súvislosti so skutočnosťou, že na základe súhlasu či príkazu odpočúvaný telefonický rozhovor sa môže stať dôkazným prostriedkom v trestnom konaní. Dotknutá osoba, ktorej rozhovor bol takto odpočúvaný, môže v trestnom konaní pred súdom namietat' nezákonnosť odpočúvania a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť odpočúvaného rozhovoru ako dôkazu. Môže však tak urobiť len pri súčasnom splnení dvoch podmienok: trestná vec musí dospieť do štádia súdneho konania a dotknutá osoba musí byť stranou v trestnom konaní či už ako obžalovaná alebo ako poškodená. Zároveň to znamená, že ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch, ktoré sa pred trestný súd vôbec nedostanú, ale ani v prípadoch takých dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní.“

S poukazom na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považuje najvyšší súd za potrebné sa pozastaviť i pri výpovedi svedka Mgr. Q. B., ktorú označil odvolací senát za nevierohodnú (resp. vyjadril pochybnosť o jej vierohodnosti) s odkazom na tú skutočnosť, že tento menil v danej veci procesné postavenie, keď raz vypovedal ako svedok, potom ako obvinený a nakoniec opätovne ako svedok. Odvolací súd v súvislosti s výpoveďou menovaného tiež doslovne uviedol (str. 15 napadnutého rozhodnutia): „Podľa názoru odvolacieho súdu pre uznanie viny nemôže stačiť len nevierohodná výpoveď spoluobvineného B., navyše „spolupracujúcej“ osoby v procese vytvárania podmienok na uzatvorenie dohody o vine a treste, ktorá nie je potvrdená aj ďalšími, či už priamymi alebo nepriamymi dôkazmi, ktoré by preukazovali podiel obžalovaného na páchaní trestnej činnosti, ak navyše nie je možné vylúčiť jej účelovosť motivovanú snahou získať miernejší postih oproti obžalovanému W., stíhanému pôvodne v spoločnej trestnej veci. Výpoveď „spolupracujúcej“ osoby nesprávne hodnotil prvostupňový súd bez racionálneho prístupu posudzovania jeho vierohodnosti aj so zreteľom na očakávanie zmiernenia trestu odňatia slobody, resp. až podmieneného trestu odňatia slobody v prípade uzavretia dohody o vine a treste.“

K tomu je nevyhnutné uviesť nasledovné:

Ako to správne poznamenal už aj minister spravodlivosti v podanom dovolaní, platí, že len samotná zmena procesného postavenia - súladná so zákonom - vypočúvanej osoby nemôže byť (automaticky) dôvodom pre vyslovenie záveru o nevierohodnosti jej výpovede. Výpoveď takejto osoby podlieha voľnému hodnoteniu dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. rovnako, ako každý iný dôkaz. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že nie je zákonom predpísané, akým spôsobom (akým dôkazom, resp. dôkazmi) musí byť určitá okolnosť dokázaná (pokiaľ ide o druh alebo počet potrebných dôkazov), rozhodujúca je konkrétna dôkazná situácia. Žiadnym dôkazom teda nie je súd pri posudzovaní určitej skutkovej okolnosti viazaný, zároveň však žiaden zo zákonne súladných dôkazov nie je v tomto smere ako podklad pre rozhodnutie vylúčený. Na základe ktoréhokolvek legálneho dôkazu môže byť uznaná vina v trestnom konaní (neplatí však, že na základe určitého dôkazu alebo dôkazov vina uznaná byť musí). V zásade teda neplatí téza, že na základe výpovede svedka „kajúcnika“ (u ktorého boli resp. majú byť použité osobitné trestnoprocesné inštitúty - tzv. odklony, medzi nimi i dohoda o vine a treste) nemôže byť uznaná vina, resp. môže byť uznaná len vtedy, ak je ohľadom určitej okolnosti táto výpoveď potvrdená inými výpoveďami alebo inými dôkazmi (viď napr. uznesenie z 2. februára 2016, sp. zn. 1TdoV 13/2015, resp. rozsudok z 26. novembra 2014, sp. zn. 2To 9/2014).

Vzhľadom na vyššie uvedené je tiež potrebné uviesť, že z rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že odsúdenie W. nebolo založené výlučne na výpovedi B., táto nebola v procese hodnotenia dôkazov osamotená, ale podporená bola radom listinných dôkazov, ako i výpoveďami ďalších vo veci vypočutých svedkov, či (a to predovšetkým) závermi vyplývajúcimi s vykonaného odpočúvania. Navyše, je zrejmé, že podkladom pre vydanie rozhodnutia nebola a ani nemohla byť výpoveď B. v postavení spoluobvineného, ako to nesprávne (pravdepodobne však iba nedopatrením) uviedol odvolací súd („...pre uznanie viny nemôže stačiť len nevierohodná výpoveď spoluobvineného B. ...“), ale len jeho

výpoveď v procesnej pozícii svedka, vykonaná na hlavnom pojednávaní, keď po jeho vypočutí mu na odstránenie vzniknutých rozporov boli správne prečítané relevantné časti z jeho skoršej výpovede, kde vypovedal rovnako v postavení svedka (§ 278 ods. 2 Tr. por.). Len na dôvažok treba ale dodať, že uvedené zároveň nevylučuje, aby bol v konaní prečítaný ako listinný dôkaz aj rozsudok, vydaný v inom (vecne súvisiacom) konaní, týkajúci sa Mgr. Q. B., ktorým ŠTS schválil dohodu o vine a treste, uzavretú medzi obvineným a prokurátorom.

Napokon k argumentácii odvolacieho senátu najvyššieho súdu ohľadne výpovede svedka B. dovolací súd záverom uvádza, že z prvostupňového rozhodnutia jasne vyplýva, z čoho ŠTS vyvodil tú skutočnosť, že obvinený W. si mal dať sľúbiť úplatok od B., resp. že jeho ponuku na úplatok akceptoval (v ktorom zmysle aj zmenil skutkovú vetu oproti obžalobe pri zachovaní totožnosti skutku), a že to teda nebola výpoveď B., ale že k uvedenému skutkovému záveru dospel na základe informácií, získaných vykonaným odpočúvaním (konkrétne poukázal na obsah SMS správ medzi obvineným W. a B.).

Pokiaľ ide potom o názor dovolateľov, že odvolací senát najvyššieho súdu sa mylí, ak v napadnutom rozhodnutí poukazuje na to, že v posudzovanom prípade nemohlo ísť o obstarávanie veci všeobecného záujmu (ako kvalifikačný znak skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 Tr. zák.), tak s týmto je potrebné sa opäť stotožniť.

Tak ako to totiž už prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia správne konštatuje, zisťovanie služobných informácií príslušníkom PZ (od príslušníka PZ, služobne zaradeného v inom obvode) o okolnostiach zadržania konkrétnej osoby a jej následné odovzdanie nepovolanej osobe - s vedomím ich možného zneužitia (nemalo tu ísť o bežný služobný kontakt medzi obvineným W. a B., ale o odovzdanie požadovaných informácií za sľúbenú odmenu), je nepochybne v rozpore so všeobecnými záujmami, presahujúcimi rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca.

Generálny prokurátor v podanom dovolaní v danom smere taktiež náležite upozornil na ust. § 80 ods. 1 zákona o Policajnom zbore a tam stanovenú povinnosť policajtov zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh PZ alebo v súvislosti s nimi a ktoré si v záujme právnických alebo fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou, ktorú povinnosť obvinený V. W. svojím konaním porušil. Ochrana služobných informácií pred vyzradením, príp. neoprávneným nakladaním pritom patrí medzi základné povinnosti príslušníkov PZ.

Podľa názoru dovolacieho súdu, niet žiadnych pochyb o tom, že na riadnom dodržiavaní povinností príslušníka PZ ako predstaviteľa a zároveň vykonávateľa verejnej moci, vyplývajúcich mu zo všeobecne záväzných predpisov, má záujem celá spoločnosť, a že potreba ochrany služobných informácií (o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou alebo plnením úloh PZ), ktorej hlavným dôvodom je ich možné zneužitie, je vecou všeobecného záujmu.

Zosumarizujúc skôr uvedené a zjednodušene povedané, z pohľadu konštatácie, že ide v tom - ktorom prípade o obstarávanie veci všeobecného záujmu, je dôležitý jednak samotný služobný charakter získanej informácie a jednak jej následné odovzdanie nepovolanej osobe, s uzročením jej možného zneužitia, resp. využitia na iné, než služobné účely.

Naviac a bez ohľadu na skôr zmienené najvyšší súd zároveň uvádza, že pokiaľ ide o argument odvolacieho senátu 1T, že v posudzovanej veci obvineným W. zadovážené služobné informácie (ktorými príslušníkmi PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na kom vozidlo v tom čase jazdilo a aké veci boli u neho nájdené) boli pre V. H. bezcenné z hľadiska zlepšenia jeho vtedajšieho postavenia ako podozrivého, keď mu boli zároveň už vopred známe (nemali teda pre neho žiadnu hodnotu), a preto tu nemožno hovoriť o naplnení znaku obstarania „veci všeobecného záujmu“ v zmysle § 131 ods. 1 Tr. zák., tak tento je treba označiť za neopodstatnený. Zaujímavé pritom je, že len o pár riadkov sám odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia veľmi výstižne popisuje - a práve to je v danom ohľade dôležité - hodnotu (význam) zadovážených informácií ohľadne zadržania V. H. pre B., ktorému boli zo strany obvineného W. vyššie zmieňované informácie služobného charakteru odovzdané.

Dôvodom zadováženia informácií ohľadne zadržania V. H. bolo, aby B. vďaka nim mohol „vyvolať u H. dôležitosť a dôveryhodnosť a podvodným a nezákonným spôsobom z toho profitovať“, t.j. aby ich mohol využiť (zneužiť vo svoj prospech). Citujúc odvolací súd ďalej: „B. informácie od W., i keď charakteru bezvýznamného, stačili. Chcel nimi iba zapôsobiť na H., resp. ohúriť ho v tom zmysle, aký je dôležitý, významný a dôveryhodný pre jeho konečný prospech a jemu predpokladanú pomoc. Nakoniec to vyplýva aj zo sumy peňazí, ktorú chcel v úvode podvodne od H. vylákať (až 1200 EUR) a z výpovede svedka B. na hlavnom pojednávaní 13. októbra 2014 (č.l. 255), kde doslova uvádza ... „Keď som W. hovoril, že H. chcem zle, tak som mu to povedal preto, aby som ho motivoval k získaniu informácií“.

S ohľadom na vyššie uvedené preto dovolací súd vyslovil vo výroku daného rozsudku porušenie ust. § 131 ods. 1 Tr. zák., definujúceho vec všeobecného záujmu pre účely Trestného zákona, a to z dôvodu uvedeného pod písm. i/ § 371 ods. 1 Tr. por. („nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“). Takéto porušenie zákona bolo potrebné vysloviť subsidiárne, vzhľadom na subsidiárne uvádzané pochybenia zo strany odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku.

Ak ide o obvineného Mgr. Q. B., tohto sa týkali výroky III/ a IV/ napadnutého rozsudku, ktorými odvolací senát najvyššieho súdu najskôr podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 324 Tr. por. per analogiam zrušil právoplatný rozsudok ŠTS z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014 (ktorým bola schválená dohoda o vine a treste), a následne podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. per analogiam zastavil trestné stíhanie (pretože je nepochybné, že sa skutok nestal) vyššie menovaného obvineného pre skutok, právne kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. Odvolací súd takto rozhodol s poukazom na to, že v prípade obvineného B. rovnako ako u obvineného W. konala - uznesenie o začatí TS a o vznesení obvinenia vydala sekcia kontroly a inšpekčnej služby ako nekompetentný orgán, v dôsledku čoho sa potom celé trestné stíhanie stalo nezákonným.

Obaja dovolatelia zhodne uplatnili v súvislosti s danou časťou napadnutého rozhodnutia dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por., naplnenie ktorého aj dovolací súd zistil, a preto konštatoval vo výroku daného rozhodnutia porušenie zákona odvolacím súdom vo vyššie uvedených ustanoveniach v prospech obvineného B.. V prípade tohto obvineného tak opäť nadobudol právoplatnosť (napadnutým rozsudkom v rozpore so zákonom zrušený) rozsudok ŠTS z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014.

K nesprávnemu uplatneniu § 324 Tr. por. a v nej ustanovenej zásade „beneficium cohaesionis“ vo vzťahu k Mgr. Q. B.:

Uplatnenie zásady „beneficium cohaesionis“ (dobrodenie v súvislostiach, resp. dobrodenie v prospech) Trestný poriadok predvída (aj keď v čiastočne odlišnom rozsahu) pri rozhodovaní o sťažnosti, odvolaní ako i povolení obnovy konania. Len na okraj možno poznamenať, že v právnej úprave dovolania, ktoré je výrazom individuálneho uplatňovania obhajobných práv, už na rozdiel od jemu predchádzajúceho inštitútu v podobe „sťažnosti pre porušenie zákona“, táto zásada nie je vyjadrená, avšak v prípade opätovne vedeného odvolacieho konania po zrušení rozhodnutia v dovolacom konaní je ňou odvolací súd viazaný.

Pokiaľ ide o ustanovenie § 324 Tr. por., toto konkrétne umožňuje a zároveň prikazuje (zákon ustanovuje, že odvolací súd „rozhodne“, nie „môže rozhodnúť“, ide tu teda o obligatórnu povinnosť v prípade splnenia k tomu potrebných zákonných podmienok), aby sa v odvolacom konaní chybný rozsudok napravil aj v prospech toho spoluobžalovaného, zúčastnenej osoby alebo obžalovaného, ktorý odvolanie nepodal (a ani v prospech ktorého nebolo podané odvolanie žiadnou inou oprávnenou osobou) a vo vzťahu ku ktorému tak už bolo konanie právoplatne skončené pred prvostupňovým súdom, pokiaľ mu prospieva dôvod, na základe ktorého odvolací súd rozhodol v prospech obžalovaného alebo zúčastnenej osoby. Zabezpečiť sa tým má dôsledná náprava chyby rozsudku v prospech všetkých ním postihnutých osôb.

Predpokladom aplikácie zásady „beneficium cohaesionis“ v dovolacom konaní (rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 324 Tr. por.) je vždy kumulatívne (súčasné) splnenie nasledovných podmienok: 1/ o všetkých obžalovaných, resp. o obžalovanom a zúčastnenej osobe, bolo rozhodnuté v jednom (spoločnom) konaní a tým istým rozsudkom súdu prvého stupňa; 2/ dôvod, na základe ktorého má súd rozhodnúť v prospech spoluobžalovaného, zúčastnenej osoby alebo obžalovaného, je pre všetky tieto osoby spoločný (tzv. spoločný dôvod).

Už s poukazom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že odvolací súd pochybil, ak s poukazom na zásadu „beneficium cohaesionis“ zrušil aj právoplatný prvostupňový rozsudok, týkajúci sa obvineného B., vydaný v inom (hoc aj vecne súvisiacom) konaní, keď navyše išlo aj o iný typ konania - zrušený prvostupňový rozsudok, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, bol v zmysle § 334 ods. 4 Tr. por. nenapadnuteľný odvolaním (dovolanie je prípustné podať len z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Aplikovať ustanovenie § 324 Tr. por. v danom prípade neprichádzala do úvahy, a to ani analogicky, či s odkazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý takýto postup neumožňuje.

Mgr. Q. B. mal v konaní vedenom proti obvinenému V. W. procesné postavenie svedka (a nie spoluobvineného), a to po tom, čo bola jeho vec podľa § 21 ods. 1 Tr. por. per analogiam ešte v prípravnom konaní (uznesením vyšetrovateľa PZ zo 17. februára 2014, ČVS: SKIS-39/BKOK-V-2013), správne vylúčená zo spoločného konania, keď je tu potrebné poukázať na ustanovenie § 18 ods. 5 Tr. por., ktoré je svojou povahou obligatórne („ustanovenie o spoločnom konaní proti viacerým obvineným sa nepoužije, ak ...“), a to na rozdiel od ustanovení ods. 1, ktoré je naopak fakultatívnej povahy („sa môže vykonať spoločné konanie, ak ...“). Na § 18 ods. 5 Tr. por. síce vo výroku uznesenia vyšetrovateľ PZ formálne neodkázal, avšak materiálne - ako je zrejmé z odôvodnenia jeho rozhodnutia (vyšetrovateľ poukázal na to, že u obvineného Mgr. Q. B. sú splnené všetky podmienky v zmysle § 232 ods. 1 Tr. por. na začatie konania o dohode o vine a treste, keďže tento sa k spáchaniu skutku, kladeného mu za vinu, v plnom rozsahu priznal, pričom dôkazy nasvedčujú pravdivosti jeho priznania, kým u obvineného V. W., ktorý spáchanie skutku popiera, prichádza do úvahy na základe dovtedy vykonaného dokazovania po skončení vyšetrovania podanie návrhu na podanie obžaloby), ho v posudzovanom prípade použil.

Zosumarizujúc skôr zmienené, tiež vzhľadom na konštatáciu naplnenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. dovolací súd uzatvára, že najvyšší súd ako súd odvolací nebol súdom príslušným (zákonným súdom) na konanie a rozhodnutie aj vo veci B. (navyše, ako sa uvádza už vyššie - u tohto obvineného z dôvodu súdom prvého stupňa schválenej dohody o vine a treste nebolo odvolacie konanie ani prípustné) a na zrušenie prvostupňového rozhodnutia v jeho (inej) trestnej veci nemal žiaden zákonný podklad. V rozpore so zákonom bol potom i napadnutého rozhodnutiu predchádzajúci postup, keď odvolací senát najvyššieho súdu na verejnom zasadnutí konanom 29. mája 2015 uznesením podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 21 ods. 3 Tr. por. per analogiam spojil na spoločné konanie a rozhodnutie trestnú vec obvineného W., vedenú na ŠTS pod sp. zn. PK-1T/20/2014, s trestnou vecou (právoplatne) odsúdeného B., vedenou na ŠTS pod sp. zn. PK-2T/19/2014, s tým, že vec bude vedená v dovolacom konaní na najvyššom súde pod spoločnou sp. zn. 1 To 1/2015. S poukazom na takýto nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorý konal na podklade odvolania obvineného V. W., podaného proti rozsudku ŠTS z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T/20/2014, bolo preto potrebné vo výroku uvedeného rozhodnutia zrušiť i konanie napadnutého rozsudku predchádzajúce.

Napokon dovolací súd podľa § 388 ods. 2 Tr. por. nariadil, aby vec bola rozhodnutá v inom zložení senátu, čím v podstate „vyhovel návrhu“ (aj keď formálne takýto návrh nie je potrebný na daný postup) ministra spravodlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.